

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ

Двадцять п'ятого листопада 2014 року Проектом ЄС «Гармонізація системи державних закупівель України зі стандартами ЄС» було проведено міжнародну конференцію з державних закупівель на тему «Шляхи розвитку системи державних закупівель в Україні — Розгляд питання в контексті інтеграції до ЄС та ключові проблеми реформування системи державних закупівель» у столичному готелі «Прем'єр Палац».

На конференції виступили, зокрема, представники Європейської комісії, Програми підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA — спільна ініціатива ОЕСР та ЄС), Crown Agent Ltd., британської компанії-виконавця Проекту, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, державного підприємства «Зовнішторгвидав України», Асоціації закупівельників України, «Transparency International Україна» та експерти проекту.

На конференції було озвучено низку цікавих пропозицій щодо вдосконалення системи державних закупівель. З найбільш цікавих слід виділити такі:

✓ **надати можливість усім замовникам України користуватися системою «Кабінет замовника»** для безперешкодного подання з метою оприлюднення документів на веб-портал Уповноваженого органу, чим виключити наявну на сьогодні дискримінацію;

✓ **включити в Закон України «Про здійснення державних закупівель»** (далі — Закон) **поняття «формальні порушення»**, що нівелювало б можливість для замовників відхиляти пропозиції конкурентоспроможних учасників;

✓ **виключити конкурентоспроможні в рамках ЄС сектори (поштові послуги, телекомунікації, розвідка нафтових і газових родовищ тощо) зі сфери застосування українського законодавства у сфері державних закупівель;**

✓ **надати уточнене роз'яснення та визначення понять «замовники» і «спеціальні та ексклюзивні права»;**

✓ **ввести обов'язкове, але безкоштовне навчання для спеціалістів, що беруть участь у процедурах державних закупівель.** (Наталія Шимко, начальник відділу Департаменту державних закупівель та державного замовлення Мінекономрозвитку, повідомила про те, що до міністерства надходять пропозиції щодо введення обов'язкового навчання та введення централізованого навчання на одному підприємстві чи в установі України. Міністерство на такі пропозиції реагує негативно, оскільки це призведе до монополізації ринку, що не може сприяти якості навчання спеціалістів та може призвести до повернення негативної практики, за прикладом функціонування Тендерної палати України, яка діяла раніше);

✓ **підвищити вартісну межу, встановлену статтею 2 Закону, з досягнення якої замовник зобов'язаний здійснювати процедури державних закупівель відпо-**

відних товарів, робіт чи послуг. Сума, яку пропонується встановити за результатами внесення змін до Закону відповідно до запропонованих варіантів, становить 150–200 тисяч гривень. (Було відомлено, що, згідно з Класичною Директивою 2004/18/ЄС, у державах Європейського Союзу державні контракти щодо закупівлі товарів та послуг становлять для центральних органів закупівель — 134 тисячі євро, для інших замовників — 207 тисяч євро, а для робіт для всіх замовників — 5 мільйонів 186 тисяч євро);

✓ **привести законодавство України у відповідність до законодавства Європейського Союзу, у тому числі: Директиви 2004/17/ЄС про комунальні послуги, Директиви 2009/81/ЄС про оборонні закупівлі, Директиви 2014/23/ЄС про концесії, Директив 89/665/ЄЕС і 92/13/ЄЕС, Директиви про електронне інвойсування у сфері державних закупівель та ін.**

Також на конференції детально обговорювали питання необхідності та концепцію впровадження електронних закупівель. У межах цієї концепції найбільш яскравою була пропозиція щодо необхідності введення єдиної довідки, яка підтверджуватиме право учасника на участь в електронних торгах та включатиме в себе відомості з усіх реєстрів, інформацію з яких на сьогодні надає учасник з метою виконання вимог статті 17 Закону. Також було визначено суб'єктів пілотного проекту впровадження системи електронних закупівель, до якого увійшли:

- Державне управління справами;
- ДП НАЕК «Енергоатом»;
- Київська міська державна адміністрація;
- Мінекономрозвитку.

Наостанок організатори зустрічі подякували делегатам конференції, запевнили всіх присутніх у тому, що озвучені на ній пропозиції буде взято до уваги, а для їх втілення вжито і використано всі можливі заходи та ресурси. Прощальним оптимістичним закликотом став клич: «Давайте разом будувати таку систему державних закупівель, якою ми могли б пишатися!».

*Валентина Хахасва,
юрист, спеціаліст у сфері державних закупівель*